

Słowo wstępne (17)

Przedmowa (21)

Podziękowania (31)

O autorach (33)

Część I Wytwarzanie zwinne (35)

Rozdział 1. Praktyki programowania zwinnego (37)

- Agile Alliance (38)
  - Programiści i ich harmonijna współpraca jest ważniejsza od procesów i narzędzi (39)
  - Działające oprogramowanie jest ważniejsze od wyczerpującej dokumentacji (40)
  - Faktyczna współpraca z klientem jest ważniejsza od negocjacji zasad kontraktu (41)
  - Reagowanie na zmiany jest ważniejsze od konsekwentnego realizowania planu (42)
- Podstawowe zasady (43)
- Konkluzja (46)
- Bibliografia (47)

Rozdział 2. Przegląd technik programowania ekstremalnego (49)

- Praktyki programowania ekstremalnego (50)
  - Cały zespół (50)
  - Opowieści użytkownika (50)
  - Krótkie cykle (51)
  - Testy akceptacyjne (52)
  - Programowanie w parach (53)
  - Wytwarzanie sterowane testami (TDD) (54)
  - Wspólna własność (54)
  - Ciągła integracja (55)
  - Równe tempo (56)
  - Otwarta przestrzeń pracy (56)
  - Gra planistyczna (57)
  - Prosty projekt (57)
  - Refaktoryzacja (59)
  - Metafora (59)
- Konkluzja (61)
- Bibliografia (61)

Rozdział 3. Planowanie (63)

- Wstępne poznawanie wymagań (64)
  - Dzielanie i scalanie opowieści użytkownika (65)
- Planowanie wydań (66)
- Planowanie iteracji (66)
- Definiowanie warunków zakończenia projektu (67)
- Planowanie zadań (67)
- Iteracje (69)
- Śledzenie postępu (69)

- Konkluzja (70)
- Bibliografia (71)

Rozdział 4. Testowanie (73)

- Wytwarzanie sterowane testami (74)
  - Przykład projektu poprzedzonego testami (75)
  - Izolacja testów (76)
  - Eliminowanie powiązań (78)
- Testy akceptacyjne (79)
- Wpływ testów akceptacyjnych na architekturę oprogramowania (81)
- Konkluzja (82)
- Bibliografia (82)

Rozdział 5. Refaktoryzacja (83)

- Prosty przykład refaktoryzacji - generowanie liczb pierwszych (84)
  - Testy jednostkowe (86)
  - Refaktoryzacja (87)
  - Ostatnie udoskonalenia (93)
- Konkluzja (97)
- Bibliografia (98)

Rozdział 6. Epizod z życia programistów (99)

- Gra w kręgle (100)
- Konkluzja (146)
- Przegląd reguł gry w kręgle (147)

Część II Projektowanie zwinne (149)

Rozdział 7. Czym jest projektowanie zwinne? (153)

- Symptomy złego projektu (154)
  - Symptomy złego projektu, czyli potencjalne źródła porażek (154)
  - Sztywność (155)
  - Wrażliwość (155)
  - Nieelastyczność (156)
  - Niedostosowanie do rzeczywistości (156)
  - Nadmierna złożoność (156)
  - Niepotrzebne powtórzenia (157)
  - Nieprzejrzystość (157)
- Dlaczego oprogramowanie ulega degradacji (158)
- Program Copy (159)
  - Przykład typowego scenariusza (159)
  - Przykład budowy programu Copy w ramach projektu zwinnego (163)
- Konkluzja (166)
- Bibliografia (166)

Rozdział 8. Zasada pojedynczej odpowiedzialności (167)

- Definiowanie odpowiedzialności (170)
- Oddzielanie wzajemnie powiązanych odpowiedzialności (171)
- Trwałość (171)
- Konkluzja (172)
- Bibliografia (172)

Rozdział 9. Zasada otwarte-zamknięte (173)

- Omówienie zasady otwarte-zamknięte (174)
- Aplikacja Shape (177)
  - Przykład naruszenia zasady OCP (177)
  - Przykład pełnej zgodności z zasadą otwarte-zamknięte (180)
  - Przewidywanie zmian i "naturalna" struktura (181)
  - Przygotowywanie punktów zaczepienia (182)
  - Stosowanie abstrakcji do jawnego zamykania oprogramowania dla zmian (184)
  - Zapewnianie zamknięcia z wykorzystaniem techniki sterowania przez dane (185)
- Konkluzja (187)
- Bibliografia (187)

Rozdział 10. Zasada podstawiania Liskov (189)

- Naruszenia zasady podstawiania Liskov (190)
  - Prosty przykład (190)
  - Przykład mniej jaskrawego naruszenia zasady LSP (192)
  - Przykład zaczerpnięty z rzeczywistości (199)
- Wyodrębnianie zamiast dziedziczenia (205)
- Heurystyki i konwencje (208)
- Konkluzja (209)
- Bibliografia (209)

Rozdział 11. Zasada odwracania zależności (211)

- Podział na warstwy (212)
  - Odwracanie relacji własności (213)
  - Zależność od abstrakcji (215)
- Prosty przykład praktycznego znaczenia zasady DIP (216)
  - Odkrywanie niezbędnych abstrakcji (217)
- Przykład aplikacji Furnace (219)
- Konkluzja (221)
- Bibliografia (221)

Rozdział 12. Zasada segregacji interfejsów (223)

- Zanieczyszczanie interfejsów (223)
- Odrębne klasy klienckie oznaczają odrębne interfejsy (225)
- Interfejsy klas kontra interfejsy obiektów (227)
  - Separacja przez delegację (227)
  - Separacja przez wielokrotne dziedziczenie (229)

- Przykład interfejsu użytkownika bankomatu (230)
- Konkluzja (237)
- Bibliografia (237)

Rozdział 13. Przegląd języka UML dla programistów C# (239)

- Diagramy klas (243)
- Diagramy obiektów (244)
  - Diagramy sekwencji (245)
- Diagramy współpracy (246)
- Diagramy stanów (246)
- Konkluzja (247)
- Bibliografia (247)

Rozdział 14. Praca z diagramami (249)

- Po co modelować oprogramowanie? (249)
  - Po co budować modele oprogramowania? (250)
  - Czy powinniśmy pracować nad rozbudowanymi projektami przed przystąpieniem do kodowania? (251)
- Efektywne korzystanie z diagramów języka UML (251)
  - Komunikacja z innymi programistami (252)
  - Mapy drogowe (253)
  - Dokumentacja wewnętrzna (255)
  - Co powinniśmy zachowywać, a co można wyrzucać do kosza? (255)
- Iteracyjne udoskonalanie (257)
  - Najpierw zachowania (257)
  - Weryfikacja struktury (259)
  - Wyobrażenie o kodzie (261)
  - Ewolucja diagramów (262)
- Kiedy i jak rysować diagramy (264)
  - Kiedy przystępować do tworzenia diagramów, a kiedy rezygnować z dalszego rysowania ich (264)
  - Narzędzia CASE (265)
  - A co z dokumentacją? (266)
- Konkluzja (267)

Rozdział 15. Diagramy stanów (269)

- Wprowadzenie (270)
  - Zdarzenia specjalne (271)
  - Superstany (272)
  - Pseudostan początkowy i końcowy (274)
- Stosowanie diagramów skończonych maszyn stanów (274)
- Konkluzja (276)

Rozdział 16. Diagramy obiektów (277)

- Migawka (278)
- Obiekty aktywne (279)

- Konkluzja (283)

Rozdział 17. Przypadki użycia (285)

- Pisanie przypadków użycia (286)
  - Przebiegi alternatywne (287)
  - Co jeszcze? (288)
- Prezentowanie przypadków użycia na diagramach (288)
- Konkluzja (290)
- Bibliografia (290)

Rozdział 18. Diagramy sekwencji (291)

- Wprowadzenie (292)
  - Obiekty, linie życia, komunikaty i inne konstrukcje (292)
  - Tworzenie i niszczenie obiektów (293)
  - Proste pętle (295)
  - Przypadki i scenariusze (295)
- Pojęcia zaawansowane (298)
  - Pętle i warunki (298)
  - Komunikaty, których przesyłanie wymaga czasu (300)
  - Komunikaty asynchroniczne (302)
  - Wiele wątków (307)
  - Obiekty aktywne (308)
  - Wysyłanie komunikatów do interfejsów (309)
- Konkluzja (310)

Rozdział 19. Diagramy klas (311)

- Wprowadzenie (312)
  - Klasy (312)
  - Asocjacje (313)
  - Relacje dziedziczenia (314)
- Przykładowy diagram klas (315)
- Omówienie szczegółowe (318)
  - Stereotypy klas (318)
  - Klasy abstrakcyjne (319)
  - Właściwości (320)
  - Agregacja (321)
  - Kompozycja (322)
  - Liczność (323)
  - Stereotypy asocjacji (324)
  - Klasy zagnieżdżone (326)
  - Klasy asocjacji (326)
  - Kwalifikatory asocjacji (327)
- Konkluzja (328)
  - Bibliografia (328)

Rozdział 20. Heurystyki i kawa (329)

- Ekspres do kawy Mark IV Special (330)
  - Specyfikacja (330)
  - Popularne, ale niewłaściwe rozwiązanie (333)
  - Nieprzemyślana abstrakcja (336)
  - Poprawione rozwiązanie (337)
  - Implementacja modelu abstrakcyjnego (343)
  - Zalety projektu w tej formie (358)
- Implementacja projektu obiektowego (366)
- Bibliografia (366)

Część III Studium przypadku listy płac (367)

- Uproszczona specyfikacja systemu listy płac (368)
- Ćwiczenie (369)
  - Przypadek użycia nr 1 - dodanie danych nowego pracownika (369)
  - Przypadek użycia nr 2 - usunięcie danych pracownika (370)
  - Przypadek użycia nr 3 - wysłanie karty czasu pracy (370)
  - Przypadek użycia nr 4 - wysłanie raportu o sprzedaży (370)
  - Przypadek użycia nr 5 - wysłanie informacji o opłacie na rzecz związku zawodowego (371)
  - Przypadek użycia nr 6 - zmiana szczegółowych danych pracownika (371)
  - Przypadek użycia nr 7 - wygenerowanie listy płatności na dany dzień (372)

Rozdział 21. Wzorce projektowe Command i Active Object - uniwersalność i wielozadaniowość (373)

- Proste polecenia (374)
- Transakcje (377)
  - Fizyczny podział kodu (378)
  - Czasowy podział kodu (379)
- Metoda Undo (379)
- Wzorzec projektowy Active Object (380)
- Konkluzja (386)
- Bibliografia (386)

Rozdział 22. Wzorce projektowe Template Method i Strategy - dziedziczenie kontra delegacja (387)

- Wzorzec projektowy Template Method (388)
  - Błędne zastosowanie wzorca Template Method (392)
  - Sortowanie bąbelkowe (392)
- Wzorzec projektowy Strategy (396)
- Konkluzja (402)
- Bibliografia (402)

Rozdział 23. Wzorce projektowe Facade i Mediator (403)

- Wzorzec projektowy Facade (404)
- Wzorzec projektowy Mediator (405)
- Konkluzja (407)

- Bibliografia (408)

Rozdział 24. Wzorce projektowe Singleton i Monostate (409)

- Wzorzec projektowy Singleton (410)
  - Zalety (412)
  - Wady (412)
  - Wzorzec Singleton w praktyce (413)
- Wzorzec projektowy Monostate (415)
  - Zalety (417)
  - Wady (417)
  - Wzorzec Monostate w praktyce (417)
- Konkluzja (423)
- Bibliografia (423)

Rozdział 25. Wzorzec projektowy Null Object (425)

- Omówienie (425)
- Konkluzja (429)
- Bibliografia (429)

Rozdział 26. Przypadek użycia listy płac - pierwsza iteracja (431)

- Uproszczona specyfikacja (432)
- Analiza przez omówienie przypadku użycia (433)
  - Dodanie danych nowego pracownika (434)
  - Usunięcie danych pracownika (436)
  - Wysłanie karty czasu pracy (436)
  - Wysłanie raportu o sprzedaży (437)
  - Wysłanie informacji o opłacie na rzecz związku zawodowego (438)
  - Zmiana szczegółowych danych pracownika (439)
  - Wygenerowanie listy płac na dany dzień (441)
- Refleksja - identyfikacja abstrakcji (443)
  - Wynagrodzenia wypłacane pracownikom (444)
  - Harmonogram wypłat (444)
  - Formy wypłat (446)
  - Przynależność związkowa (446)
- Konkluzja (447)
- Bibliografia (447)

Rozdział 27. Przypadek użycia listy płac - implementacja (449)

- Transakcje (450)
  - Dodawanie danych pracowników (450)
  - Usuwanie danych pracowników (456)
  - Karty czasu pracy, raporty o sprzedaży i składki na związki zawodowe (458)
  - Zmiana danych pracowników (466)
  - Co ja najlepszego zrobiłem? (477)
  - Wynagradzanie pracowników (480)
  - Wynagradzanie pracowników etatowych (483)

- Wynagradzanie pracowników zatrudnionych w systemie godzinowym (486)
- Program główny (498)
- Baza danych (499)
- Konkluzja (500)
- O tym rozdziale (501)
- Bibliografia (502)

Część IV Pakowanie systemu płacowego (503)

Rozdział 28. Zasady projektowania pakietów i komponentów (505)

- Pakiety i komponenty (506)
- Zasady spójności komponentów - ziarnistość (507)
  - Zasada równoważności wielokrotnego użycia i wydawania (REP) (507)
  - Zasada zbiorowego wielokrotnego stosowania (CRP) (509)
  - Zasada zbiorowego zamykania (CCP) (510)
  - Podsumowanie problemu spójności komponentów (511)
- Zasady spójności komponentów - stabilność (511)
  - Zasada acyklicznych zależności (ADP) (511)
  - Zasada stabilnych zależności (SDP) (519)
  - Zasada stabilnych abstrakcji (SAP) (525)
- Konkluzja (530)

Rozdział 29. Wzorzec projektowy Factory (531)

- Problem zależności (534)
- Statyczna kontra dynamiczna kontrola typów (536)
- Fabryki wymienne (537)
- Wykorzystywanie fabryk do celów testowych (538)
- Znaczenie fabryk (540)
- Konkluzja (540)
- Bibliografia (540)

Rozdział 30. Studium przypadku systemu płacowego - analiza podziału na pakiety (541)

- Notacja i struktura komponentów (542)
- Stosowanie zasady zbiorowego zamykania (CCP) (544)
- Stosowanie zasady równoważności wielokrotnego użycia i wydawania (REP) (546)
- Wiązanie komponentów i hermetyzacja (549)
- Mierniki (551)
- Stosowanie mierników dla aplikacji płacowej (553)
  - Fabryki obiektów (556)
  - Przebudowa granic spójności (558)
- Ostateczna struktura pakietów (559)
- Konkluzja (561)
- Bibliografia (561)

Rozdział 31. Wzorzec projektowy Composite (563)

- Polecenia kompozytowe (565)
- Liczność albo brak licznosci (566)

- Konkluzja (566)

Rozdział 32. Wzorzec projektowy Observer - ewolucja kodu w kierunku wzorca (567)

- Zegar cyfrowy (568)
- Wzorzec projektowy Observer (589)
  - Modele (590)
  - Zarządzanie zasadami projektowania obiektowego (591)
- Konkluzja (592)
- Bibliografia (593)

Rozdział 33. Wzorce projektowe Abstract Server, Adapter i Bridge (595)

- Wzorzec projektowy Abstract Server (596)
- Wzorzec projektowy Adapter (598)
  - Forma klasowa wzorca Adapter (599)
  - Problem modemu - adaptery i zasada LSP (599)
- Wzorzec projektowy Bridge (604)
- Konkluzja (607)
- Bibliografia (607)

Rozdział 34. Wzorce projektowe Proxy i Gateway - zarządzanie cudzymi interfejsami API (609)

- Wzorzec projektowy Proxy (610)
  - Implementacja wzorca Proxy (615)
  - Podsumowanie (630)
- Bazy danych, oprogramowanie pośredniczące i inne gotowe interfejsy (631)
- Wzorzec projektowy Table Data Gateway (634)
  - Testowanie konstrukcji TDG w pamięci (642)
  - Test bram DB (643)
- Stosowanie pozostałych wzorców projektowych łącznie z bazami danych (646)
- Konkluzja (648)
- Bibliografia (648)

Rozdział 35. Wzorzec projektowy Visitor (649)

- Wzorzec projektowy Visitor (650)
- Wzorzec projektowy Acyclic Visitor (654)
  - Zastosowania wzorca Visitor (660)
- Wzorzec projektowy Decorator (668)
- Wzorzec projektowy Extension Object (674)
- Konkluzja (686)
- Bibliografia (686)

Rozdział 36. Wzorzec projektowy State (687)

- Zagnieżdżone wyrażenia switch-case (688)
  - Wewnętrzny zasięg zmiennej stanu (691)
  - Testowanie akcji (692)

- Zalety i wady (692)
- Tabele przejść (693)
  - Interpretacja tabeli przejść (694)
  - Zalety i wady (695)
- Wzorzec projektowy State (696)
  - Wzorzec State kontra wzorzec Strategy (699)
  - Zalety i wady (699)
  - Kompilator maszyny stanów (SMC) (700)
  - Plik Turnstile.cs wygenerowany przez kompilator SMC i pozostałe pliki pomocnicze (703)
- Zastosowania skończonej maszyny stanów (709)
  - Wysokopoziomowa polityka działania graficznych interfejsów użytkownika (GUI) (709)
  - Sterowanie interakcją z interfejsem GUI (711)
  - Przetwarzanie rozproszone (712)
- Konkluzja (713)
- Bibliografia (714)

Rozdział 37. Studium przypadku systemu płacowego - baza danych (715)

- Budowa bazy danych (716)
- Słaby punkt dotychczasowego projektu (716)
- Dodawanie danych nowych pracowników (719)
- Transakcje (732)
- Odczytywanie danych o pracownikach (738)
- Co jeszcze zostało do zrobienia? (753)

Rozdział 38. Interfejs użytkownika systemu płacowego - wzorzec Model View Presenter (755)

- Interfejs (758)
- Implementacja (759)
- Budowa okna (770)
- Okno główne systemu płacowego (778)
- Pierwsza odsłona (791)
- Konkluzja (792)
- Bibliografia (792)

Dodatek A Satyra na dwa przedsiębiorstwa (793)

- Rufus Inc. - Project Kickoff (793)
- Rupert Industries - Project Alpha (793)

Dodatek B Czym jest oprogramowanie? (811) Skorowidz (827)